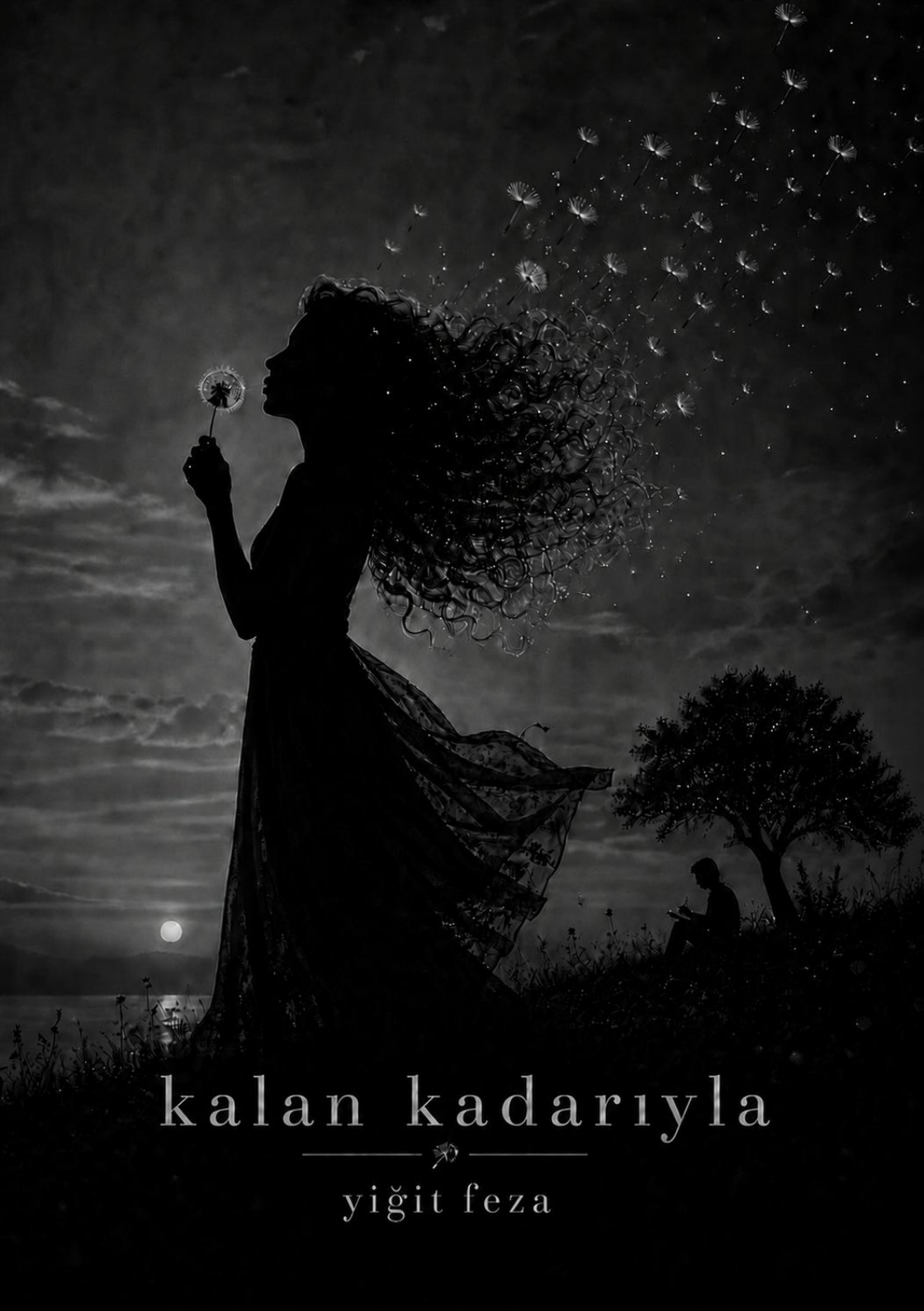
kalan kadarıyla
yiğit feza

Önsöz

Bu bir masal. Ama uyumadan önce anlatılanlardan değil; uyuyamadığınız bir gece, o ölü saatte elinize alacağınız türden.

Masallar yalan söylemez; yalnızca gerçeği, gerçeğin taşıyamayacağı bir dille söyler. Bu sayfalardaki her şey, gerçekle rüyanın dans ettiği, birbirine değip ayrıldığı o ince kesişme noktalarından damlaya damlaya birikmiş bir tortudur. Hangi damlanın yaşanmış, hangisinin düşlenmiş olduğunu ayırt etmeye çalışmayın; ayırt edilebilseydi, masal olmazdı.

Burada bir adam var, bir de yağmur. Bir mavi var, bir de kızıl. Ve rüzgârda savrulmayı bekleyen bir çiçek — sonunu bile bile, direne direne.

Kimimiz bir ömrü bütünüyle yaşar. Kimimizin eline ise yalnızca parçalar geçer; ve biz o parçalarla severiz, o parçalarla umarız. Bu masal, kalanıyla yaşayanlar içindir.

Perdeyi aralayın. İçeri biraz ışık girsin.

Bir evin en derin sustuğu bir saat vardır. Gece yarısını çoktan geçmiş, sabaha daha çok olan o ölü saat. Hiçbir günün sahiplenmediği, takvimden düşmüş bir aralık.

Orada bir adam yaşıyordu. Yalnız orada. Sadece orada. Yalnızlığın da bir evi vardır çünkü; insan oraya bir kez taşındı mı, bütün öteki adresleri unutur.

Perdeleri çekiliydi. Dışarıdaki ışığı içeri almıyordu; çünkü içeride o ışığın değeceği bir şey kalmamıştı. Camın ötesinde bir şehir vardı — arabalar, vitrinler, birbirine sürtünen omuzlar. Hepsi sesi kısılmış bir filmdi. Oynayan, ama kimsenin izlemediği.

Gündüzleri uyurdu, geceleri yaşardı. Takvimin değil, yalnızlığın saatine göre. Duvardaki saat çoktan durmuştu; kimse kurmamıştı. Zaten onun için bütün saatler aynı saatti artık.

Odanın havası kendi ağırlığını taşıyordu. Tütün. Soğumuş kahve. Aylardır açılmamış pencerelerin o tatlı küf kokusu. Küllük doluydu; her izmarit, sayılmamış bir saat. Bir yaprak düşer gibi düşmüştü hepsi; o da, düşen yaprakları sayan biri gibi saymıştı onları: bir, iki, üç. Sonra bırakmıştı. Çünkü sonuncuyu saymak hiçbir şeyi değiştirmiyordu.

Bir çekmecede bir kaşe vardı. Bir zamanlar bir mühür; basıldığında bir imza, bir söz, bir yarın demekti. Şimdi mürekkebi kurumuştu. Adam onu ara sıra eline alır, avucunda tartar, geri koyardı.

Masada açılmamış zarflar. Başsağlığı dilekleri. Babası öleli aylar olmuştu, ama o zarfları açmamıştı. Açarsa gerçek olacaktı. Açmazsa, baba hâlâ bir ihtimaldi; kapalı bir mektubun içinde yaşamaya devam eden biri. Çünkü insan ölülerini değil, onların öldüğü gerçeğini gömer; ve açılmamış bir zarf, yaşayanların ölülerini diri tuttuğu küçük, inatçı bir tapınaktır.

İnsan kendini en çok, sevdiklerini kaybetmemek için kandırır. Ve bu adam, o sanatın ustasıydı.

Bir tek yerde nefes alıyordu: ekranda. Orada adı başkaydı, yüzü başkaydı. Tanımadığı bir adam gibi yazıyordu — ve o adam canlıydı, hızlıydı, herkesi güldürürdü. Gecenin bir vakti bir cümle bırakırdı oraya; sabaha kadar binlerce kişi onu birbirine taşırdı.

Acının en ince zalimliği buydu işte: kendisi olduğu her yerde çökmüş, kendisi olmadığı tek yerde sevilmişti. Sahi, sevilmek miydi bu? Yoksa görünmeden alkışlanmanın, kimseye yakalanmadan var olmanın o tuhaf, soğuk rahatlığı mı? O kadar net yazabiliyordu, çünkü kalbi o kadar kırıktı.

Sonra deftere geçti.

Kimsenin bilmediği bir defter vardı; yayımlamadığı, kimseye okumadığı şiirlerin defteri. Maskenin söküldüğü, bir kenara bırakıldığı yer. O gece kalemi tuttuğunda yeni bir şey yazmıyordu; yıllar önce yazdığı, o günden beri içinde hiç dinmeyen bir şiiri bir kez daha deftere geçiriyordu. İçinden taşan bir isim değildi, bir yüz değildi. Bir çiçekti. Adını o zaman da koymamıştı, bu gece de koymadı; çünkü adını koysa dağılacaktı.

Şöyle diyordu o şiir: bir köşede açmış karahindiba gibiydiler ikisi; öyle güzel, öyle beyaz, gelinliği kıskandıran, melekleri imrendiren. Bir çocuğun kırlarda son sürat koşturup koparmasını, üflemesini bekleyen; öyle savunmasız, öyle sonunu bile bile. Rüzgârın en sert estiği sonbaharda, damarları donarcasına, direne direne — kazananın yine rüzgâr olacağını bile bile. Tomur tomur dağılan onlar. Bir yanda bitti dedikleri her şey, bir yanda toprağa düşüp yeniden var oluşları. Bazen, derdi içinden: sonumuz bile sonsuz; öyle güzel, öyle hayat veren.

Noktayı koyduğunda elleri titriyordu. Nedenini yıllardır bilmemeyi seçmişti. Her sonbaharda aynı rüzgâr eserdi içinde, aynı ürperti gelirdi; adını koymazdı.

Bir yıldız uzaklaşınca ışığının rengi kızıla kayarmış. Kaynağı çoktan sönmüş, ama parıltısı hâlâ yola düşmüş bir ışık. Adam adına özlem demeye çekiniyordu; özlem geri dönülebilir bir şeydi, oysa onunki çoktan görünmez olmuş bir yıldızın ardından bakmaktı. Bakıyordu işte. Dönmeyeceğini bile bile bakıyordu — denize bakar gibi, bir şey beklediğinden değil, sadece bakmış olmak için. Çünkü beklemek umuttur; bakmaksa, umudun çoktan terk ettiği yerde kalan o inatçı alışkanlık. İnsan bir kapıyı, ardından kimsenin gelmeyeceğini bile bile yıllarca aralık tutabilir; çünkü kapamak, asıl o zaman bitirmek olurdu.

Defteri kapadı. Evde kıpırdayan tek şey, alçak sesle dönüp duran birkaç şarkıydı. Aynı şarkılar, her gece, baştan. Sözlerini artık dinlemiyordu; o boşluğu dolduran bir nefes gibiydiler. Bilmiyordu ki o saatte, aynı şehrin bambaşka bir ucunda, bir başka pencerenin ardında, bir başkası da aynı şarkıları dinliyordu. İki farklı sessizlik, aynı gökyüzünün altında nefes alıyordu.

Ve sonra.

Karanlıkta bir ışık titreşti. Küçücük bir bildirim; o gece düşen binlercesinden biri. Bakmayacaktı. Bakmadı da, önce. Sigarasını yaktı, dumanı tavana üfledi, dağılışını izledi. Sonra, hiçbir sebep yokken, parmağı kendiliğinden ekrana gitti.

Bir ad.

Adı okumadan önce bir şey oldu. Göğsünün ortasında, yıllardır kilitli duran bir kapının altından ince bir hava akımı geçti — o kadar eski, o kadar tanıdık bir serinlik ki, tanımak için harfleri okumaya bile gerek duymadı. Beden, akıldan önce hatırlar bazı şeyleri. Akıl unutmaya razı olur; vazgeçer, kapatır, yoluna gider.

Ama bir koku, bir ses, bir ısı — onları beden saklar, ve beden hiç bağışlamaz.

Bir an, odanın küf ve tütün kokusunun arasından bambaşka bir koku süzüldü. Kurutulmuş güllerin saklandığı eski bir kitabın sayfalarından taşan, çoktan unutulmuş bir yaz akşamının kokusu. Keskin lavanta ve toprak; sıcak ve yaban. Gerçek değildi, biliyordu. Ama hafıza bazen burnun ucunda canlanır, gözden de akıldan da önce.

Parmak uçları üşüdü. Dudağının kıyısındaki sigara yanmayı unuttu; külü kendi sessiz ağırlığıyla düştü, kimse fark etmedi.

Perdeler hâlâ çekiliydi. Saat hâlâ o durmuş, ölü saatti. Ama ev artık susmuyordu. Çok uzaklarda bir yerde, yıllardır dinmiş bir yağmur yeniden başlamıştı. (Demek bazı yağmurlar dinmez; yalnızca, yağacak bir gökyüzü bulana dek bekler.)

Bu hikâye aslında orada başlamıyor. O an yalnızca bir kapıydı; ardında upuzun bir koridor, geriye doğru uzanan. Çünkü insan bir ömrü baştan sona, düzgün bir sırayla yaşamaz. Parça parça yaşar, geri döne döne, hep biraz eksik. Eline ne kalırsa onunla sever, onunla umar, onunla var olur. Bu adam da hep öyle yaşamıştı; bütünüyle değil, kalanıyla.

Geriye dönelim öyleyse. Henüz hiçbir şeyin kaybedilmediği, her şeyin daha mavi olduğu o ana.

.

Bir adam vardı; henüz hiçbir şeyini kaybetmemiş. Yirmi beş yaşında, dünyanın ona kolay geldiği o yaşta. Uzun boylu, esmer, baktığı yere bir ağırlık bırakan türden. Ama asıl mesele yüzü değil, konuşmasıydı. Ağzından çıkan her cümle, en sıradan bir şey söylese bile, bir yerinden kıvrılıp şiire dönerdi. İnsanlar onu dinlemek için susardı.

Adı Fuat'tı.

Etrafında hep birileri olurdu; onu arzulayan, ona yazan. Fuat bu ilgiye doymuştu. Hiç aç kalmamış birinin sofraya uzanışı gibi — ne acele eder, ne gerçekten ister. Sevilmek ona yağmurda ıslanmak kadar olağan geliyordu; üstüne bir damla daha düşmesi fark etmezdi.

Henüz bilmiyordu. Bir gün tek bir yağmur gelecek, bütün hayatını ıslatacaktı. Ve ıslanan bir daha hiç kurumayacaktı; çünkü bazı yağmurlar tene değil, içeriye yağar.

Bir ağustos günü. Şehir sıcaktan eriyordu. Gökyüzü, fazla bakılmaktan rengi solmuş bir maviydi.

İçeride bir piramit. Camdan, mavi. Tepeden inen ışık maviye kesiyor; yürüyen merdivenler, vitrinler, yüzler — hepsi o serin maviye batıyor. Fuat görmüyor henüz. Yıllar sonra bu ışığı defalarca yazacak; ama bugün burası yalnızca bir alışveriş yeri, bir kahve molası, sıradan bir gün.

Ve sonra onu görüyor.

O mavi ışığın tam ortasında biri duruyor. Elinde bir kahve. Gülüyor — kime, neye, belli değil. Ama gülüşü yüzüne sığmıyor, fincanına sığmıyor.

Ondan görünmez ama delici bir şey saçılıyor; Fuat o şeyin kendi hücrelerinin arasından geçtiğini duyuyor.

En çok saçları. Kıvırcık, kabarık, başına sığmayan bir karmaşa. Dokunmaya kıyamayacağı kadar kendiliğinden, kuşlar kadar özgür. Tel tel yüreğine göç edişini görmeliydiniz onun gözünden… Bir başın değil, bir yüreğin kabarması gibi.

Ve etraf siliniyor. Uğultu çekiliyor, sesler kısılıyor. Mekânsız, zamansız bir aralık. Dünya, yalnız o ikisini göstermek için bir an

duruyor. Duvarlar genişliyor, tavan yükseliyor; nefes almak kolaylaşıyor.

İçinden bir soru geçiyor, neredeyse öfkeyle: ilk görüşte aşk mı bu? Aklı almıyor, aklına kızıyor. Çünkü aşka inanmazdı. Daha doğrusu: aşkın kendisine bu kadar kolay, bir kalabalığın ortasında bulaşabileceğine inanmazdı. Ömrü boyunca duyguyu hep o yönetmişti. İlk kez bir duygu onu yönetiyordu, üstelik hazırlıksız yakalamıştı.

Yaklaşan bir ışığın dalga boyları sıkışırmış, maviye yoğunlaşırmış. O gün, o piramidin altında, ona doğru gelen her şey maviydi.

Kız bir tutam saçını kulağının arkasına itti, başını yana eğip güldü. Fincandan yükselen ince buhar mavi ışığın içinde bir an asılı kaldı, sonra dağıldı. Fuat o buharın dağılışını izlerken bilmiyordu ki bu sahneden ona kalacak olan tam da buydu: bir kahve buharı, bir kıvırcık saç, bir de yüze sığmayan gülüş.

Yanında bir dostu vardı, Taner. En eski arkadaşı; lise sıralarından kalma kardeşi. Kızı tanıyordu; oraya yeni başlamış, birkaç vitrin ötede. Adını bilmiyordu ama tanıştırabileceğini söyledi. Bunu öylesine söyledi, bir arkadaşına kahve ısmarlar gibi.

O an ne Taner ne de Fuat, bu küçük cümlenin neyin kapısını araladığını bilemezdi. Bazı kapılar öyle sessizce açılır ki, açan kişi yıllar sonra bile o eşikten geçtiğini hatırlamaz. Taner, hiç farkında olmadan, iki ömrü birbirine bağlayan o eşik oldu.

Yanına nasıl gittiğini sonradan hiç hatırlamadı. Ayakları onu götürdü, aklı geriden geldi.

Her zaman hazır bir lafı olurdu Fuat'ın. O an dili tutuldu. Hayatında ilk kez ne diyeceğini bilemeyen biri gibi durdu orada. Belki tam da bu yüzden, ağzından çıkan şey ezberlenmiş bir çekicilik değil, sahici bir şey oldu.

Konuştular. Sıraya dizilecek sözler değil bunlar; iki insanın arasında görünmez bir iplik gerilirken havada asılı kalan o ilk, dağınık cümleler. Fuat sordu, kız söyledi.

Adı neydi bu kızın?

Yağmur.

Fuat bir an durdu. O güne dek yağmur onun için yalnızca bir hava olayıydı; bundan sonra bir isim olacaktı, bir yüz, bir tutam kıvırcık saç. Sonraları, çok sonraları, gökyüzü her karardığında onu anımsayacaktı.

Kız ona bakarken, başkalarının baktığı gibi bakmıyordu. Fuat'a yönelen bakışlarda hep bir şey istemenin gölgesi olurdu; bunda o gölge yoktu. Yalnızca bir merak vardı, bir çocuğun ilk kez bir şeyi keşfederken takındığı o saf dikkat. Sevilmeye alışkındı Fuat; görülmeye değil. Aradaki farkı o gün öğrendi.

Fizik okuduğunu da o gün öğrendi. Yıldızların ışığını, uzaklığını, renklerinin nasıl kaydığını öğreten o bölümde. Bir ışığın neden kızıla kaydığını ona bir gün bu kız anlatacaktı. Ve aynı kız, yıllar sonra, kırmızıya kaymanın kitaplarda yazmayan asıl anlamını da öğretecekti ona. Ama henüz değil. Henüz her şey maviydi. (Mavi, yaklaşan ışığın rengidir; ama yaklaşan her şey, bir gün uzaklaşacak olandır da.)

.

Sevgili oldukları gün ne ilan edildi ne bir tarihe yazıldı. Öylece oldu; bir mevsimin bir başkasına dönüşmesi gibi.

Önce aralarında bir dil kuruldu. Başkalarının duyduğunda anlam veremeyeceği, yalnızca ikisine ait küçük bir lehçe. Yağmur ona "ömrüm" derdi; bu kelimeyi söyleyişinde, koca bir ömrü tek bir nefese sığdırmanın o imkânsız hafifliği vardı. Fuat da ona aynı kelimeyle karşılık verirdi. Ve tuhaftır, onlarca kadına sayısız güzel

söz dizmiş bu adamın ağzından, ilk kez bir kelime kendi ağırlığınca dökülüyordu.

Aşkları şiirden yapılmıştı. Birbirlerine dizeler yazar, yazdıklarını okurlardı. İkisi de uçuyordu. Ne kaynağı ne ağzı olan, yalnızca birbirine doğru akan iki nehir gibiydiler; ve her nehir gibi, varacakları yeri merak etmeden akıyorlardı. Oysa her nehir bir denize varır; ve her deniz, kendisine akan nehri çoktan unutmuştur.

Bir çimenlik vardı, üniversitenin. Güneşin yumuşadığı ikindilerde Fuat başını Yağmur'un dizine yaslardı. Gökyüzü tepelerinde geniş ve sakin dururdu; ara sıra bir sürü göçmen kuş geçerdi üstlerinden, yönünü bilen. Köprücük kemiklerinin kucağında uçsuz bucaksız bir gökyüzü dururdu.

Orada şarkılar söylerdi ona. Sesi pek güzel değildi, ama Yağmur dinlemeye bayılırdı; çünkü mesele ses değildi, o sesin yalnızca kendisi için alçaldığını bilmekti. Sonra şiire geçerdi. Yağmur parmaklarını onun saçlarında gezdirir, Fuat yorulunca susar, onun boynunda soluklanırdı. O anlarda hiçbir şey istemezdi; istemek, eksiği olanların işiydi.

Hava kararıp gökyüzü yıldızlarla dolduğunda sıra Yağmur'a gelirdi. Fizik okuyan oydu. Başını Fuat'ın göğsüne yaslar, parmağıyla yıldızları gösterip anlatırdı. Işığın nasıl yol aldığını. Bir yıldız bizden uzaklaşırken renginin nasıl yavaşça kızardığını.

Fuat çoğu zaman anlatılanı değil, anlatanı dinlerdi. Ama o gece bir cümle aklına kazındı: uzaklaşan her ışık kırmızıya kayarmış. O an bu, yalnızca güzel bir bilgiydi. Yıllar sonra hayatının en acı gerçeğine dönüşecekti — ve onu ona ilk öğreten, yine bu kadın olacaktı. Ama o akşam ikisi de yalnızca gökyüzüne bakıyordu, aralarındaki mesafe bir karıştan azken.

Bir gün, hiç beklenmedik bir anda, yağmur bastırdı. Ağustos yağmuru; ani, ılık. İkisi de bir ağacın altına sığındılar, sonra

sığınmaktan vazgeçtiler. Yağmur, adının altında ıslanmaya bıraktı kendini. Fuat ona baktı ve düşündü ki bu kızın adı boşuna konmamış. Sırılsıklam, gülmekten katılarak döndüler. Fuat o yağmuru sonra çok aradı; çünkü insan bazı yağmurların kıymetini, ancak yıllarca süren bir kuraklıktan sonra öğrenir.

Bir türbenin bahçesi vardı, kaçamak cennetleri. Yağmur annesini de getirirdi kimi zaman. Üçü bir çay ocağının tahta masasında oturur, demli çaylar içerdi. Şehrin gürültüsü duvarın dışında kalır, içeride yalnızca kuş sesleri, kaşığın bardağa değişi, bir de annenin yumuşak gülüşü olurdu.

Sevdiği kadının annesiyle aynı sofrada oturmak, ilişkiyi bir aileye, bir toprağa bağlardı. Aitlik, Fuat'ın o güne dek hiç tatmadığı bir şeydi. Ve kök salan her şey gibi, ilk kez koparılmaktan korkulabilecek bir şeyi vardı artık.

Bir sevgililer günü yaklaşıyordu. Fuat, ömründe ilk kez, bir hediyenin satın alınamayacağını düşündü. Günler öncesinden başladı; geceleri, herkes uyuduktan sonra masasının başına oturup bir albüm yaptı. Fotoğraflar, küçük notlar, aralarına sıkıştırılmış kurumuş bir çiçek… Her sayfaya bir anı, her fotoğrafın altına bir dize koydu; kimini eski şiirlerinden seçti, kimini yalnızca o sayfa için, o gece yazdı. Makasla, yapıştırıcıyla, bir kuyumcu sabrıyla çalıştı. Parmakları kâğıt kesiklerine, gözleri uykusuzluğa aldırmadı; çünkü elinden geçen her sayfa, aslında yeniden yaşanan bir gündü.

Albümü eline aldığında Yağmur önce sayfaları çevirdi, sonra çeviremez oldu; gözleri buğulanmıştı. Her sayfada kendi hayatının küçük bir parçasıyla karşılaşıyordu — geçip gittiğini sandığı, ama biri tarafından tek tek toplanmış, saklanmış parçalarıyla. Demek biri, onun yaşadıklarını onun kadar kıymetli bulmuştu. Hiçbir şey diyemedi; albümü göğsüne bastırdı. Ve o günden sonra günlerce, gecelerce, ona sarılıp uyuyacaktı.

Birkaç gün sonra da Yağmur'un doğum günüydü. Fuat onu şık bir restorana götürdü; beyaz örtüler, mum ışığı, alçak sesli bir müzik. Yağmur o akşam çok güzeldi; ama Fuat'ın gözünde onu güzel yapan nar çiçeği elbisesi değil, karşısında oturuyor oluşuydu. Uzun, telaşsız bir yemek yediler.

Yemekten sonra Fuat onu şehrin üstüne, ovanın bir uçtan bir uca ayaklarının altına serildiği bir yamaca çıkardı. Aşağıda koca ova, binlerce ışıkla yanıyordu; sanki gökyüzü o gece yorulmuş da bütün yıldızlarını yeryüzüne bırakmıştı. Dağdan bir rüzgâr iniyordu, serin ve temiz. Fuat onu eski günlerdeki gibi arkasından sardı, kulağına şarkılar söyledi; sesi yine pek güzel değildi, yine hiç önemli değildi. Sonra şiire geçti ve o rüzgârın ortasında ona Dağ Rüzgârı'nı okudu. Yağmur dönüp ona baktı; gözlerinin içi, aşağıdaki bütün ışıklardan daha parlak, yıldız gibi parıldıyordu.

Bir gün Yağmur börek yaptı. İlk kez. Sabahtan kalkmış, hamuru kendi açmış, telaşla getirmişti. Eline un bulaşmış, bir tutam saçı alnına yapışmıştı; ve o haliyle Fuat'a dünyanın en güzel şeyi gibi göründü. Börek kusursuz değildi belki; kenarları fazla pişmiş, ortası açık kalmıştı. Ama Fuat onu, ömründe yediği hiçbir şeye benzemeyen bir iştahla yedi. O böreğin içinde undan ve peynirden fazlası vardı: bir sabahın emeği, bir telaşın sevgisi.

Bir akşam, dünyayı kapının dışında bıraktılar. Fuat mutfağa geçti. Somonu özenle çevirdi tavada; salatayı, her yaprağını tek tek seçerek hazırladı. Yağmur kapının pervazına yaslanmış, onu izliyordu. Sofraya oturduklarında ilk lokmada gözlerini kapadı Yağmur, bir an hiçbir şey demedi; sonra güldü — o yüze sığmayan gülüşüyle. Börekle söylenmiş bir sevgiye, somonla karşılık verilmişti. Sevmek bazen yalnızca buydu: birinin ağzına en güzel lokmayı koyma isteği. Bütün diller unutulur; bu dil unutulmaz.

Yemekten sonra bir film açtılar. Not Defteri. Ekranda iki sevgili yağmurun altında birbirine kavuşurken, Yağmur başını

Fuat'ın omzuna bıraktı. İkisi de aynı şeyi düşündü, ikisi de söylemedi: kendi ağustos yağmurlarını. Film sürüyordu ama artık kimse izlemiyordu; iki insan, aralarındaki o bir karışlık mesafenin yavaşça eridiğini duyuyordu yalnızca. Ekrandaki yağmur bir yerde dindi. Odadaki başlıyordu.

Sonra, gündüzün akşama teslim oluşu gibi, öylece, yatağa geçtiler. Işık alçaktı; utangaç, saygılı bir ışık. Giysiler, sonbaharda yaprakların düşüşü gibi döküldü — telaşsız, kaçınılmaz, sessiz.

Teni fezaydı Yağmur'un; benleri, yıldızları. Ona gökyüzünü hep o anlatmıştı; ama o gece gökyüzü olan da oydu. Fuat, bunca zaman uzaktan seyrettiği o gökyüzünü ilk kez bir karış yakınında buldu ve bir haritacı sabrıyla, el yordamıyla, her yıldızı tek tek ezberledi. Kimsenin bilmediği takımyıldızlar keşfetti omuzlarında, sırtının kavsinde.

Öpüşleri yavaştı. Acele eden, varacağı yeri merak edendir; onların varmak istediği bir yer yoktu, yalnızca kalmak istedikleri bir an vardı. Her yavaş öpüş, o anı durdurmak için gösterilmiş zarif bir çabaydı; akan bir nehri avuçla tutmaya çalışmak gibi — nafile, ama dünyanın en güzel nafilesi. Zaman, belki de yalnızca o gece, iki insanın hatırına biraz yavaşladı.

Sonra Yağmur ona baktı. Ve o bakıştan bir çığlık düştü — sessiz, ama odadaki her şeyi dolduran bir çığlık: senin olmak istiyorum, dercesine. Fuat o çığlığı duydu. Ve o çığlık, onun gözlerinde iki damla yağmur oldu.

Kimse bir şey söylemedi. Söylenecek her şey, o iki damlanın içindeydi zaten. Fuat onu göğsüne çekti; Yağmur, o göğüste kendi kalbinden hızlı atan bir kalp duydu. Gece, ikisini o yarım cümlenin ortasında, öylece tuttu.

Sabaha karşı, aynı nefesin iki ucunda uyudular. O gece ikisinin de aklına kazındı ve bir ömür oradan çıkmadı; ama hangi hâliyle

kazındığını ikisi de hiç bilemedi — yaşanmış bir mucize olarak mı, yarım kalmış bir dua olarak mı… (Tamamlanan unutulur çünkü; yarım kalansa, hep bir yerinden kanar — ve kanayan yer, hatırlayan yerdir.)

Bir temmuz akşamı, Fuat'ın doğum günüydü. Kalabalık istememişti; evinde küçük bir sofra kuruldu. Dört kişiydiler: Fuat, Yağmur, babaannesi, bir de halası. Pasta kesildi, mumlar üflendi, babaannenin kahkahaları odayı doldurdu; ev, uzun zamandır görmediği bir sıcaklıkla ısındı.

Pastadan sonra asıl sofraya geçilecekti; yemekleri o akşam hala yapmıştı. Ama kaşıklar daha ilk lokmada havada kaldı: babaanne, her zamanki gibi, kimseye sezdirmeden tencereye bir tutam değil, bir avuç tuz atmıştı. Hala "anne, yine mi" diye yakındı, babaanne kahkahayı bastı; yemek öylece kaldı, o akşam pastayla doyuldu. Küçük bir andı bu; unutulmak için yaratılmış türden. Ama o masada, hiçbir şeyi unutmayan biri oturuyordu. Yağmur o tuzu yıllarca damağında taşıdı; nerede fazla tuzlu bir lokma yese, bir temmuz akşamı, bir kahkaha, bir yaşlı kadının muzip yüzü gelip usulca sofrasına otururdu. (Hafıza en çok böyle şeyleri saklar; büyük günleri değil, o günlerin kıyısına ilişmiş küçük kazaları.)

Babaanne bütün akşam Yağmur'u uzun uzun süzdü; bir şey arar gibi değil, bulduğundan emin olmak ister gibi. Bir ara, kimseye duyurmadan Fuat'a eğildi. "Bu kız ömrünü güzel eder," dedi. "Sakın onu bırakma." Ömür — onların o gizli kelimesi, bu kez asırlık bir sesten dökülmüştü; sanki yaşlı kadın, hiç bilmeden onların dilini konuşmuştu.

Sonra, kimseye sezdirmeden, göğsündeki gümüş broşu çıkardı. Annesinden ona, ondan da bir geline geçecek olan, üstündeki gülü yıllarla kararmış küçük bir iğne. Söz söylemeden Yağmur'un yakasına iliştirdi onu.

O an kimse yüksek sesle bir şey demedi. Ama Yağmur anladı; görünmez bir kök bağına, bir aileye kabul ediliyordu. İğne o günden sonra hep onda kaldı. Ona emanet edilen hiçbir şey, bir daha elinden düşmezdi.

Geceleri telefonda, ikisi de uykuya yenik düşene dek konuşurlardı. Çoğu zaman söyleyecek yeni bir şey kalmazdı; yalnızca birbirlerinin nefesini dinlerlerdi, hattın iki ucunda, aynı sessizliği paylaşarak. Yağmur unutmazdı. Saklamak, onun sevme biçimiydi. Bir keresinde, Fuat'ın aylar önce yarım ağızla söylediği bir cümleyi kelimesi kelimesine hatırlattı ona. Fuat bir an durdu, içinden geçirdi: cin misin sen? Sesli sormadı; soru içinde kaldı, yıllarca orada bekledi.

Bir akşam, lunaparkın ışıkları önünde buluşacaklardı. Yağmur uzaktan göründü. Ve durmadı — koştu. Kalabalığın arasından, yanıp sönen ışıkların altından, soluğu kesilene dek koştu ve Fuat'a atıldı. Fuat onu havada tuttu. Bir an dünya döndü, lunaparkın bütün ışıkları onlarla birlikte döndü. Özlem bedene dönüşmüştü; söylenecek bir şey yoktu, sarılmak her şeyi söylüyordu. Fuat hiçbir şey demedi, diyemezdi de; yalnızca onu biraz daha sıkı tuttu. Sanki bıraksa, o ışıkların hepsi birden sönecekti.

Ama her mavi gökyüzünün bir yerinde, daha görünmeden, bir bulut asılı durur.

Bir akşam aileler ilk kez bir araya geldi, Sümbüllü Bahçe Konağı'nda. Bir bahçe, bir masa. İki taraf, gülümsemelerin ardına gizlenmiş bir tedirginlikle oturdu. Havada söylenmeyen şeyler vardı: yaş farkı, beklentiler. "Bu iş ne kadar ciddi" diye soran ama dile gelemeyen bakışlar.

Fuat her zamanki gibi konuştu, sözleriyle masanın buzunu eritmeye çalıştı. Ama bu kez büyüsü tam tutmadı. Yağmur masanın altından elini tuttu; parmakları soğuktu.

Fuat o soğukluğu hiç unutmadı. O soğukluk bir haberciydi. Ama haberciler hep, getirdikleri haber çoktan gerçekleştikten sonra anlaşılır.

O gece kimse bir şey bozmadı. Yine de Fuat eve dönerken içinde adını koyamadığı bir ağırlık taşıyordu. İlk kez, aşklarının yalnızca ikisine ait olmadığını fark etti. Dışarıda koca bir dünya vardı, ve o dünya her şeye "evet" demeyecekti.

O gece, bu kadar mavi bir şeyin bir gün usulca kırmızıya kayabileceği aklının ucundan geçti. Ve o düşünceyi, neredeyse korkuyla, hemen kovdu. Vakit henüz erkendi.

Ama bazı gölgeler, daha düşmeden, insana kendini sezdirir.

.

Hiçbir aşk bir günde bitmez. Önce küçük şeyler ölür.

Gece telefonları kısaldı önce. Eskiden uykuya yenik düşene dek, susarak bile konuşurlardı; şimdi cümlelerin arasına boşluklar giriyor, o boşluklar gittikçe büyüyordu. Şiirler seyreldi. Fuat'ın bir zamanlar kendiliğinden dökülen dizeleri artık gelmiyordu; içindeki o kaynak, ne söyleyeceğini bilemiyordu.

Araya hayat girdi. Yağmur'un önünde koca bir yol vardı; bitmemiş bir okul, kurulacak bir gelecek. Fuat ise ilk büyük çukuruna düştü. Heveslendikleri bir işin altından bir dolandırıcılık çıktı; paralar gitti, geriye borç ve bir utanç kaldı. Asıl yıkım para değildi. İlk kez bir şeyde yenilmişti; ilk kez, Yağmur'un gözünde kusursuz olmadığını düşündü. Ve o düşünce, içine bir kurt gibi girip yerleşti.

O masanın altındaki soğuk el, aylar içinde sessizce büyüdü. Kimse adını koymadı. Ama ikisi de, aynı odada bile gittikçe açılan görünmez bir mesafeyi duymaya başladı. Birbirlerini hâlâ seviyorlardı; mesele bu değildi hiç. Bazen sevmek yetmiyordu. Ve

bunu öğrenmek, sevmemekten acıydı. Çünkü sevmemek bir yokluktur; sevip de yetmemek ise, dolu ellerle aç kalmaktır.

Bir akşam yemeği boyunca ilk kez söyleyecek bir şey bulamadılar; oysa eskiden susmak bile bir sohbetti aralarında. Fuat bir espri yaptı, Yağmur güldü — ama gülüşü bir saniye geç geldi. Ve o bir saniye, ikisinin de yüreğine bir taş gibi düştü.

Son bir güzel günleri oldu. İkisi de o günün son olduğunu sezdi sanki, ama söylemediler. Her zamankinden çok güldüler, her zamankinden çok sustular. Yağmur bir ara Fuat'a uzun uzun baktı; bir şeyi ezberler gibi, gitmeden önce yüzünü hafızasına kazır gibi. Fuat o bakışın anlamını o an çözemedi. İnsan bazı vedaları, ancak çok sonra fark eder.

Sonbahardı. Mevsim dönüyordu. Rüzgâr o yıl erken başladı; ağaçlar daha yapraklarını dökmeden, içeride bir şeyler çoktan dökülmeye başlamıştı. Bir yaprak düştü, Fuat saydı: birinci. İkincisini de saydı. Onlar düşmeye devam etti, o saymaya; sanki son yaprağı sayarsa bir şey değişecekmiş gibi.

Karahindibalar hep bu mevsimde savrulur. Rüzgârın en sert estiği günlerde, direne direne, kazananın yine rüzgâr olacağını bile bile. Fuat o gün telefonu eline aldığında, kendini tam da öyle hissetti: koparılmayı bekleyen, sonunu baştan bilen bir şey.

Numarayı tuşladı. Aramadan önce bir an durdu. Çünkü biliyordu ki bu konuşma bittiğinde, bir şey de bitmiş olacaktı.

Konuşma uzadı. Saatlerce. Bir türlü kapanmak istemeyen bir konuşma. Önemli olan söylenenler değil, söylenemeyenlerdi. İkisi de aynı şeyi biliyordu, ikisi de onu sesli söylemeye kıyamıyordu. Her sessizlik, "kapat artık" demenin bir başka yoluydu. Ve hiçbiri o cümleyi kuramadı.

Fuat'ın sesi bir yerde çatladı. Her durumu tek bir cümleyle yumuşatan o adam, kelimesiz kaldı. Yalnızca bir şey söyleyebildi,

onu da ağlayarak: ömrüm. O kelimeyi ilk günkü hafifliğiyle değil, koca bir ömrün ağırlığıyla söyledi bu kez; sanki içindeki bütün yılları teker teker uğurluyordu. İki insan, kilometrelerce uzakta, aynı anda aynı şey için ağladı.

Geçmişi dolaştılar. İlk gün, o mavi piramidin altındaki ışık. Çimenler. Yağmur'un una bulanan elleri. Hepsini tek tek andılar; ama bu kez bu anılar onları ısıtmadı, üşüttü. Çünkü bir anıyı, onu bir daha hiç yaşamayacağını bilerek hatırlamak, onu kaybetmenin en keskin biçimidir.

Bir ara Yağmur'un annesi geldi telefona. O çay kokulu bahçede Fuat'a hep sıcak bakan kadın, şimdi yumuşacık bir sesle konuştu. Ne suçladı ne yargıladı. Yalnızca, bir annenin bilebileceği o sakin kederle, olanların kimsenin elinde olmadığını söyler gibiydi.

Yağmur için bu ayrılık başka türlü ağırdı. Çünkü onun belleği yaşadığı hiçbir şeyi elden bırakmazdı. Fuat zamanla bazı günleri bulanıklaştırabilecekti belki; ama Yağmur, her anı olduğu netlikte taşıyacaktı içinde. Onun için unutmak bir merhamet değildi; hatırlamak bir cezaydı. Belki bu yüzden hiç kolay sevmezdi; sevdiği her şeyi sonsuza dek taşımak zorunda kalacağını bilirdi çünkü.

Gittiği her yere, sakladığı her ayrıntıyı da götürdü. Fuat'ın babaannesinin yakasına iliştirdiği o gümüş broşu bile. Yıllar boyunca, bir çekmecenin köşesinde, asırlık o gümüş, başka bir anne kokusunda nöbet tuttu; tarih her şeyi silip atarken, bir tek o iğne akıntıya kürek çekti.

Sonunda hat kapandı.

İşte o gün bir yıldız uzaklaşmaya başladı. Fuat'ın yıllar önce, bir kadının dizinde gökyüzüne bakarken öğrendiği o şey — uzaklaşan ışığın kızıla kayması — artık bir bilgi değildi. Bir mecaz da değildi. Gerçekti. İçindeki o renk, o gece kaymaya başladı, ve

bir daha hiç eski yerine dönmedi. (Renkler geri döner sanılır. Dönmez. Bir kez kızıla kayan ışık, ömrü boyunca o yöne bakar.)

.

Ayrılıktan sonraki ilk günler, insanın kendi varlığını bile silmek istediği bir karanlıktır.

Eve kapandı. Perdeleri çekti. Göğsünün üzerine kurşundan bir şehir çökmüştü, her nefeste biraz daha basan; ve günleri o şehri yukarı itmekle geçti. Öylece durabilmek bile, üzerine çöken görünmez bir okyanusun altında kemiklerinin kırılmasını engelleme çabasıydı. İçinde bir çığlık vardı, çıkmayan. Artık ne şehir hafifliyordu, ne okyanus çekiliyordu. (Acının en kötü yanı şiddeti değil, alışılabilir oluşudur; insan yarasını öyle benimser ki, iyileşmeyi bir tür kayıp gibi yaşar. En tehlikeli hapishane, anahtarına alıştığımızdır.)

Bir gün onu zorla dışarı çıkardılar. Bir kafe. Ve orada, birkaç masa ötede, Yağmur'u gördü. Yalnız değildi; yanında biri vardı. İçinde bir şey koptu. Demek dünya, o yokken de dönüyordu; üstelik başka birinin yanında. Kalktı, bir şey demeden gitti. O gece, göğsüne çöken o ağırlık bir kat daha arttı.

Sonra değişti. Ama bu, güzel bir değişim değildi.

Acısını taşıyamayan insan, onu başkalarına taşıtmaya kalkar. Yağmur'un arkadaşlarına yazdı; içindeki zehri, bunu hak etmeyen insanların üzerine kustu. Gecelerini kulüplerde geçirdi; adını ertesi gün hatırlamayacağı kadınlarla, yabancı masalarda, içtikçe içti. İçki acıyı dindirmiyordu; yalnızca birkaç saat uyuşturuyor, sonra iki katıyla geri veriyordu. Bunu biliyordu, yine de her gece aynı kapıdan giriyordu. Çünkü ayık kalmak hatırlamaktı, ve hatırlamak dayanılmazdı.

En sonunda yapabileceği en kötü şeyi yaptı: Yağmur'un en yakın arkadaşıyla birlikte oldu. Sevgiden değil, şefkatten değil.

Yalnızca, Yağmur'a ulaşamadığı için, ona en yakın olan şeye zarar vermek istediğinden.

İntikam, çoğu zaman sevginin kılığına girmiş bir kendini cezalandırmadır. Fuat o günlerde, Yağmur'dan çok kendini cezalandırıyordu. Kazdığı her kuyu, kendi içine açılıyordu. Bittiğinde kendini hiç olmadığı kadar boş hissetti. İntikam açtığı yarayı kapatmaz; yanına bir yenisini ekler. (İnsan başkasını vururken, asıl içindeki o son temiz yere nişan alır; sevdiğine ulaşamadığı için, kendi içindeki onu yok eder.)

Taner onu kurtarmaya çalıştı. Aradı, kapısını çaldı. Ama Fuat onu da itti; çünkü Taner, ona Yağmur'u hatırlatan son köprüydü. Bir zamanlar ikisini farkında olmadan tanıştıran adam, şimdi o tanışıklığın enkazını çaresizce izledi.

Bir sabah, ayık bir kafayla, gece yarısı yazdığı o mesajları yeniden okudu. Okudukça yüzü önce kızardı, sonra soldu. O satırları yazan adam o muydu gerçekten? Tanıyamadı kendini. (İnsanın aynada tanıyamadığı yüz, çoğu zaman gerçek yüzüdür; tanıdık gelen, kendine yıllarca anlattığı yalandır.) Hepsini sildi. Ama silmek, yazılmamış kılmıyordu. Bazı şeyler bir kez söylendiğinde, geri alınsa bile, havada bir leke gibi asılı kalır.

Sonra bir kadın girdi hayatına. İyi bir kadındı; o günlerin Fuat'ının hak etmediği kadar iyi. Onunla işler ciddiye bindi; belki ilk kez yeniden normal bir hayatın kıyısına geldi. Ama bir şey hep eksikti, adını koyamadığı bir boşluk. Çünkü o boşluğun şekli bellidir; kimse onu başka biriyle dolduramaz. O kadın onu sevdi, karşılık beklemeden sevdi. Fuat da onu sevmeye çalıştı — ve belki bir parça sevdi de. Ama "çalışmak", sevginin içinde olmaması gereken bir kelimedir. Boş bir ev, içine yanlış birini aldığında, hiç kimseyi almadığından daha soğuktur; orada iki kişilik bir yokluk uyur.

Bir gün bir kafede yine karşılaştılar. Yağmur oradaydı. Fuat içeri girince, içindeki o eski zehirle, gösterişli bir mutluluk sahneledi; yüksek sesle güldü, dikkat çekti, görmesini istedi. Sanki "bak, sensiz de oluyor" der gibi. Oysa bu bir yalandı, en çok da kendine söylediği. Yağmur bir ara uzaklaştı, aradaki mesafeyi kapatmasına izin vermeden. Fuat koridorun ortasında öylece kaldı. Az önce kahkahalarla dolu olan adam, şimdi bir duvarın dibinde içine çöküyordu. Aşkı, nefreti kadar büyüktü hâlâ; ikisi aynı kaynaktan besleniyordu. O gün anladı ki bu ikisini birbirinden hiç ayıramayacaktı.

Bir nişan oldu, o iyi kadınla. Yüzükler takıldı, bir tarih konuşuldu, iki aile sevindi. Ama olmadı. Son anda bir şey tutmadı, nişan bozuldu. Belki kadın anladı, belki Fuat itiraf etti, belki ikisi de söylemeden bildi: Fuat'ın kalbinde bir başkası oturuyordu, ve o koltuk hâlâ doluydu. İnsan, dolu bir kalple söz veremez. Kadın, sessizce çekip gitti. (En çok, hak etmediğimiz iyilikler yaralar bizi; geri ödeyemeyeceğimizi bildiğimiz için.)

Yılın son gecesiydi. Fuat evinde bir kalabalık topladı; müzik yüksekti, ışıklar alçaktı. Ve o gece, kapıdan bir kadın girdi. Adı Pelin'di. Fuat o an bilmiyordu ki bu kadın, hayatının upuzun yıllarını dolduracaktı; önce bir yoldaş, sonra bir bataklık olarak. O gece yalnızca yeni bir yılın başladığını sandı.

Yağmur'a gelince — Fuat o yıllarda onun ne yaptığını bilmiyordu. Bilse şaşırırdı belki: o da, görünürde hayatına devam ederken, içinde aynı sessiz yağmuru taşıyordu. İki insan, birbirinden habersiz, aynı yokluğu ayrı şehirlerde yaşıyordu. Hangi kadının yanında olursa olsun, Fuat içinde hep aynı ismi taşıdı; kuru bir toprağın altında yıllarca bekleyen bir yağmur gibi.

.

Pelin'le ilk yıllar fena değildi. İyi bir yoldaşlık kurdular. Dışarıdan bakan, mutlu bir çift görürdü belki. Ama Fuat içten içe

biliyordu ki bu bir mutluluk değil, bir oyalanmaydı. İçindeki boşluk hiç dolmadı; yalnızca, üstüne bir hayatın gündelik gürültüsü çökünce, sesi bir süre kısıldı. Bir şeyin sesini kısmak, onu yok etmek değildir. Taşımak, bir süre, kalmanın bir biçimi oldu. Kalmak her zaman sevmek değildir. Bazen yalnızca, gitmenin de bir güç istediği içindir; ve o güç çoktan tükenmiştir.

Bir gece, geç saatte, uykuya daldı Fuat. Ve uykusunda bir şey söyledi. Bir isim. Ağlayarak, fısıltıyla: Yağmur. Pelin duydu. O an bir şey demedi; ama o isim, o geceden sonra ikisinin arasında bir yere yerleşti, bir daha çıkmamak üzere. (Uykuda söylenen bir ad, gündüz kurulan bütün cümlelerden doğrudur; çünkü onu bilinç süzmemiştir.)

Güven dediğin şey camdan bir kâseye benzer; bir kez çatladığında hâlâ su tutar, ama artık suya değil, o çatlağa bakarsın. Pelin zamanla o ismi bir silaha çevirdi. Her kavgada o iki heceyi Fuat'ın yüzüne fırlattı. Ve her fırlatışta ikisi de biraz daha yaralandı. Bir sırrı paylaşmak, karşındakine bir anahtar değil bir bıçak vermektir; ve insan o bıçağı hep en çok güvendiğine uzatır.

Sonraki yıllar bir batışın yıllarıydı. Birlikte bir ev kurdular; ve çözüm sandıkları bu adım, asıl çöküşün başlangıcı oldu. İki insan, birbirinin en kötü yanını ortaya çıkaran kapalı bir devre kurdu. Alkol gündelik bir şeye dönüştü, yanına kumar eklendi. Para, umut, saygı; hepsi aynı masada eridi. Kimsenin kazanmadığı bir savaştı bu. Fuat o yıllarda aynaya bakmaktan kaçındı. Çünkü aynada, gitgide kendine yabancılaşan birini görüyordu; bir zamanlar şiir gibi konuşan adamın yüzü değildi o.

Ama o karanlığın ortasında, bir gece, bir şey yaptı.

Pelin uyuyordu. Fuat, nedenini kendine bile açıklayamadan, bir şiir sitesinde Yağmur'un adını aradı. Ve buldu; yıllardır girilmediği belli olan, ölü bir hesap. Fuat oraya, o gece, yıllardır içinde taşıdığı şiiri bıraktı — kaybın ilk gününden beri içinde hiç dinmemiş, ilk

kez bir sayfaya emanet ettiği o şiiri. Karahindiba'yı. Altına da tek bir cümle yazdı, koca bir yığın yılı taşıyan: seni bir an bile unutmadım.

O an, yıllardır ilk kez maskesiz ve sahici bir şey yapmıştı; bütün o batağın ortasında, içindeki o tek temiz şeye dokunmuştu yeniden. Sonra siteyi kapadı. Yağmur o hesaba girmiyordu; bu yüzden şiir de, cümle de yıllarca orada, karanlıkta, okunmayı bekledi.

Yıllar geçti. Geriye pek bir şey kalmadı.

Pelin'le o uzun ilişki, sonunda ikisinin de taşıyamayacağı bir ağırlığa ulaşıp dağıldı. Bir kavga değil, bir teslimiyetti; iki insanın, birbirini daha fazla yıkmaya mecali kalmadığı için bıraktığı bir savaş. Ardından gerisi geldi. İşi battı. Babasını kaybetti. Eve kapandı; perdeleri çekti, dünyayı dışarıda bıraktı.

O karanlıkta tek bir kıpırtı vardı: sahte bir ad, bir ekran. Ve bir gece, o ada bir bildirim geldi. Bir isim. Fuat onu, harfleri okumadan tanıdı.

Günlerce ne yapacağını bilemedi. Sonunda, o sahte adın ardından, titreyen parmaklarla bir mesaj yazdı. Kim olduğunu söylemedi. Yalnızca, bir şiir sitesine bakmasını söyledi.

Yağmur o siteyi açtığında elleri titriyordu, gözleri çoktan dolmuştu. Ve gördü. Yıllar önce bırakılmış o şiiri. Karahindiba'yı. Ve altındaki o cümleyi: seni bir an bile unutmadım. Çekmecesinin köşesinde nöbet tutan o gümüş broş gibi, bu satırlar da onu beklemişti; tarih her şeyi silip atarken, bir o iğne, bir de bu şiir, akıntıya kürek çekmişti.

Günlerce konuştular. Gece gündüz demeden, yorulmadan; sanki upuzun yılların hesabını birkaç güne sığdırmaya çalışırcasına. İkisi de fark etti ki ayrı geçen bunca zaman,

aralarındaki şeyi eskitmemiş, yalnızca üstünü örtmüştü. Örtüyü kaldırdıklarında, altında her şey ilk günkü tazeliğiyle duruyordu.

Bir gece, mesajlaşırken, ikisi de aynı anda aynı cümleyi yazdı; kelimesi kelimesine, virgülüne kadar aynı. Önce şaşırdılar, sonra güldüler — iki ekranın başında, kilometrelerce uzakta. Sonra bir daha oldu, bir daha. Sanki yıllar hiç geçmemiş, konuşma hiç kesilmemişti; sanki onlar susarken bile, içlerinde inşa ettikleri o Yağmur'la o Fuat konuşmaya devam etmişti — ve şimdi yalnızca, o iç seslerin söylediklerini birbirlerine okuyorlardı. (İki insan ayrı düşer; ama birbirinin içinde kurdukları o iki insan hiç ayrılmaz. Asıl sadakat belki de budur: birini, yokluğunda da içinde konuşturmaya devam etmek.)

Ama bu konuşmaların içinde Fuat bir şey öğrendi; öğrendiği an içinde bir yerin sızladığı bir şey. Yağmur evlenmişti. Bir oğlu vardı. Fuat bunu duyduğunda hem sevindi hem yıkıldı. Sevindi, çünkü Yağmur bir hayat kurmuştu, yaşıyordu. Yıkıldı, çünkü o hayatın içinde kendisi yoktu. Demek ki o gülüş dünyadan silinmemişti; yalnızca başka bir evin içinde gülüyordu artık. (Sevdiğinin mutlu olmasını istemek ile o mutluluğun içinde olmamaya razı olmak — sevgi, asıl bu ikisinin arasında sınanır.)

Ve sonunda hazır olmadığını anladı. Bu kadar yıkık bir hâlde, bu kadar geç bir vakitte, Yağmur'un düzenine bir gölge düşürmeye hakkı olmadığını düşündü. Kendini geri çekti; Yağmur'u, sevdiği için, uzaklaştırdı.

Sancılı bir sessizlik başladı. Bu kez biliyorlardı: öteki orada, bir tık ötede, yazılabilecek bir mesafedeydi. Ama yazmamayı seçmek, ulaşamamaktan zordu. İnsan kavuşamadığına değil, kavuşabilecekken vazgeçtiğine daha çok yanar.

Bir bahar, Yağmur şiir sitesine yeniden girdi. Bu kez yeni şiirler buldu; Fuat'ın o sessiz mevsimlerde yazdıkları. Ve dayanamadı, tekrar yazdı. Hasret yeniden taştı; sanki hiç ara

vermemişler gibi, kaldıkları yerden sürdüler. Bir gece Yağmur yalnızca bir kelime yazdı: özledim. Fuat ona bir cümleyle değil, bir şiirle karşılık verdi. Gidiyorlardı, diye yazdı; gittiklerini sandıkları yerle vardıkları yer apayrıydı. Uzaklaşırken bile yakınlaşıyorlardı. Öpüşemiyorlardı madem, ölüşüyorlardı bu gece — ne asil bir gece. Çünkü onun yokluğundan doğuyordu sonsuzluğu; uzaklaştıkça, gitgide, birbirlerine yaklaşıyorlardı.

Ve o günlerde, konuşa konuşa, tuhaf bir şey keşfettiler. Yıllarca, birbirlerinden habersiz, aynı şarkıları dinlemişlerdi. Aynı sesleri, aynı hüznü; her biri kendi penceresinin ardında, gecenin içinde, ötekini hayal ederek. (Aynı şarkıyı, birbirini bilmeden, aynı saatte dinleyen iki insan — kavuşmasalar bile, bir yerde çoktan kavuşmuşlardır.) Bunu öğrendiklerinde ikisi de sustu. Çünkü bazı tesadüfler, tesadüf olamayacak kadar büyüktür.

Ama bu yakınlık, bir yandan da bir yara açıyordu. Her mesaj, kavuşamayacakları gerçeğini biraz daha keskinleştiriyordu. Birbirlerine yaklaştıkça, aralarındaki imkânsızlık daha çok acıtıyordu. Uzaklaşmak, hiçbir ağacın kabul etmediği yabancı bir yaprağın ormana olan kederidir; ve insan bazen, en çok hayran kaldığından, tam da onu incitmemek için uzaklaşır.

Ve sustular. Verdikleri en zor karardı bu; birbirini sevdiği için birbirinden uzak durmak. O günden sonra, uzun zaman, bir daha yazmadılar. Aralarındaki o ses bir kez daha kısıldı — bu kez kendi elleriyle.

İkisi de bilmiyordu ki yolları bir kez daha kesişecekti. Çok sonra, hiç ummadıkları bir yerde, soğuk ışıklı bir koridorda.

.

Yirmi yıl geçti.

Bu cümleyi yazmak kolaydır; yaşamak bir ömür sürer. Arada koca bir hayat aktı: yıllar, şehirler, yüzler. Fuat yaşlandı; saçlarına kır düştü, yüzüne yorgunluk. Ama içindeki o renk hiç değişmedi.

O yıllarda elinde bir tek şey kalmıştı: kelimeler. Ve kelimeler, sahibini hiç terk etmedi. Deftere gömdüğü şiirler bir gün kitap oldu; kitaplar başka kitapları çağırdı. Bir zamanlar sahte bir adın ardına saklanan adam, şimdi kendi adıyla okunuyordu; dizeleri ezberleniyor, satırları başkalarının aşklarına taşınıyordu. Şöhret geldi, para geldi; yıllarca yüzüne kapanan kapılar tek tek açıldı. Ama Fuat biliyordu: bunların hiçbiri içindeki o boşluğun şeklinde değildi. Herkes onun kelimelerini seviyordu; oysa o kelimelerin hepsi tek bir kişiye yazılmıştı — ve o kişi, kendi elleriyle kısılan o sessizliğin ardındaydı. Bütün bir ülkeye sesini duyurup tek bir kişiye ulaşamamak; şöhretin en sessiz yalnızlığı budur.

Bir sonbahar akşamüstü. Sıradan bir şey almak için bir markete girdi. İçerisi soğuk, beyaz ışıkla aydınlık. Reyonların arası bomboş. Bir köşeyi döndü.

Ve karşısında Yağmur duruyordu.

Yirmi yılın öte yakasından, hiç beklenmedik bir anda, soğuk ışıklı bir koridorda. Daha yaşlı, ama aynı. Saçları hâlâ kıvırcık, hâlâ başına sığmayan. Gözlerinde hâlâ o hiçbir şeyi unutmayan derinlik.

Onları görmeden geçen yirmi yıl, bir anda yok oldu.

Fuat'ın elindeki şişe parmaklarından kaydı. Yere düştü, tuzla buz oldu; ses bütün koridorda yankılandı. Ama ikisi de o sese dönüp bakmadı. İnsanlar, kırılan camlar, reyonun soğuk ışığı — hepsi yine yok oldu. Tıpkı o ilk gün, mavi piramidin altında olduğu gibi. Dünya bir kez daha, yalnız o ikisini göstermek için durdu.

Bir balinanın, yıllar süren bir derinlikten sonra nefes almak için yüzeye çıkması gibiydi. Ciğerlerine ilk kez yeniden hava dolan biri gibi baktı Fuat ona. İçindeki o kızıla kaymış ışık, ilk kez ters yöne

döndü. Yıllardır ondan uzaklaşan ne varsa, şimdi ona doğru geliyordu; renk yeniden maviye yoğunlaşıyordu. (Demek dönmek de mümkünmüş — geç olsa da.)

O gece ayrılamadılar. Yirmi yılın hasreti birkaç saate sığmadı. Konuştular, sustular, yeniden konuştular. Bedenleri birbirini yıllar öncesinden tanıyordu; akıl geriden geldi, beden önden gitti. Özlem bir kez daha bedene dönüştü — ama bu kez yıkıcı değil, iyileştirici bir şey; iki yorgun insanın, uzun bir kuraklığın ardından nihayet birbirine kavuşması.

Konuştukça Yağmur, yılların öte yanından bir ayrıntı çıkardı ortaya. O ilk gün, mavi piramidin altında Fuat'ın ne giydiğini. Elindeki kahvenin nasıl buğulandığını. Peçeteye karaladığı o ilk dizeyi, kelimesi kelimesine. Yirmi yıl, onun belleğinde tek bir gün kadar tazeydi.

Fuat ona şaşkınlıkla baktı. Yıllar önce yalnızca içinden geçirdiği o soruyu, ilk kez yüksek sesle sordu: cin misin sen? Yağmur güldü — fincanına sığmayan o eski gülüş, bir an, yıllarına rağmen geri geldi.

O gece, dışarıda yağmur yağdı. Ama sıradan bir yağmur değildi. Günlerce dinmedi, sonra şehri basacak kadar şiddetlendi. Sanki gökyüzü de, yirmi yıl tutulmuş bir şeyi nihayet boşaltıyordu. Fuat pencereden bakarken düşündü ki bu kızın adı boşuna konmamış. Adı yağmurdu, ve şimdi bütün bir şehri sırılsıklam ediyordu. Bir insanın adı, kaderi olabilir mi? Belki adlar, bizi biz yapan ilk kehanetlerdir.

Sabah, Fuat uyandığında Yağmur gitmişti. Ama bu kez bir boşluk bırakmamıştı ardında. Banyoya gitti; aynanın üstünde, buğunun içine parmağıyla yazılmış birkaç kelime gördü. Buğu çekildikçe silinen, ama hafızasına çoktan kazınan birkaç kelime: perdeleri arala, dışarıda hâlâ bir dünya var, ve o dünyada ben de varım.

Fuat o nota uzun uzun baktı. Yıllardır perdeleri çekik yaşamıştı; dünyayı dışarıda bırakmış, kendini karanlığa hapsetmişti. Yağmur, gitmeden önce, ona o karanlıktan çıkmanın yolunu fısıldamıştı.

O gün perdeyi araladı. İçeri giren ışık gözünü acıttı. Ama acının da iyi bir türü varmış; bunu yıllar sonra ilk kez hissetti.

.

O kavuşmadan sonra her şey birden kolaylaşmadı. Ama bir şey değişti: Fuat ilk kez geriye değil, ileriye bakmaya başladı.

Yağmur o aradaki yıllarda ayrılmıştı; tek başına bir hayat kuruyordu, oğluyla. Yavaş yavaş, ürkek adımlarla, yeniden birbirlerine alıştılar. Yirmi yıl önce bıraktıkları yerden değil — o yer artık yoktu — ama belki daha sağlam, daha az çocuksu bir yerden. İkisi de kırılmıştı; ve belki tam da bu yüzden, birbirlerinin kırıklarını daha iyi anlıyorlardı.

Şehirden uzakta, bir bahçeli eve yerleştiler. Geceleri gökyüzü, şehrin ışıkları karışmadığı için, bütün yıldızlarıyla açılırdı üstlerine. Fuat orada, yıllardır ilk kez, sahici bir dinginlik tattı.

Mutluydular. Gerçekten, uzun zamandır ilk kez, eksiksizce. Ama bir akşam, gece yarısına yakın, alçak sesle eski bir şarkı dönerken, Yağmur birden durdu. Elindeki bardağı masaya bıraktı; gözleri bir an, odada olmayan bir şeye takıldı. Fuat onun yüzünden bir gölgenin geçtiğini gördü — tanıdığı bir gölge, yıllar önce bir masanın altında bir eli soğutan o şeyin gölgesi. Ne oldu, diye sordu. Yağmur gülümsedi, bir şey yok dedi; ama kalkıp pencereye gitti, alnını cama yasladı, uzun uzun dışarı baktı. Fuat üstelemedi.

O gece ikisi de biliyordu ki bu eksiksiz mutluluğun içinde bile, adı konmamış bir kıymık duruyordu. Çünkü hiçbir şeyi unutmayan biri için affetmek, herkes için olduğundan çok daha ağır bir iştir. Ve sevmek, çoğu zaman, affetmenin tamamlanmasını beklemez.

(Belki gerçek sevgi, affetmiş gibi yapmaktır: yaranın orada durduğunu bile bile, her sabah yeniden sevmeyi seçmek.)

Bir gece, bahçede, yıldızların altında, Fuat ona döndü.

Yıllar önce, bir başka gökyüzünün altında, Yağmur ona ışığın kızıla kaydığını öğretmişti; uzaklaşan her şeyin renginin nasıl soğuduğunu. Fuat şimdi, aynı gökyüzünün altında, o dersi ona geri veriyordu — ama tersinden. Yıllarca senden uzaklaştım, dedi; rengim kızıla kaydı, sönmüş bir yıldız gibi yola düştüm. Ama şimdi sana doğru geliyorum, ve sana yaklaştıkça yeniden maviye kayıyorum.

Bir an sustu. Sonra, hayatında ilk kez, geleceğe dair bir söz verdi; kaybetmekten korkmadan. Seninle kalan kadarıyla değil, dedi — kalanın hepsiyle olmak istiyorum.

Yağmur ağladı. Yıldızların altında, asırlık o gümüş broş hâlâ yakasında, başını salladı.

Bir bahara düğün kuruldu. Küçük, sade bir tören; yalnız sevdikleri. Taner de oradaydı — yıllar önce, hiç farkında olmadan iki ömrü tanıştıran adam; şimdi, gözleri dolu, o iki ömrün nihayet birleşişine tanıklık etmeye gelmişti. Bir mavi piramidin altında başlayan şey, bir bahar gününde, çiçeklerin arasında, bir yüzükle mühürlenmek üzereydi.

Masaya oturduklarında, Fuat hayatının en hafif anındaydı. Sıradan, resmi sözler söyleniyordu. Sıra Yağmur'un "evet"ine geldi.

Bir sessizlik oldu.

Soru tekrarlandı. Yine sessizlik. Yüzlerdeki gülümsemeler yavaşça dondu. Fuat'ın içine bir soğukluk düştü. O soğukluğu tanıyordu. Yıllar önce, bir bahçede, Yağmur'un masanın altından

tutan elinin soğukluğuydu bu; o günden beri unutamadığı. Şimdi o soğukluk, bütün bir bahçeyi kaplıyordu.

Çünkü o sessizlikte, yalnız Yağmur'un duyduğu bir şey olmuştu. "Sonsuza dek" sözü dökülürken, hiçbir şeyi unutmayan o zihin, unutmadığı her şeyi de aynı anda önüne sermişti. Yalnız mavi piramidi, çimenleri, una bulanmış o ilk böreği değil; o telefonu, o kahkahaları, bir vakitler tanıyamadığı o adamı da. "Sonsuza dek" demek, bütün bunları da sonsuza dek aynı odada tutmaya razı olmak demekti. Söz verilebilirdi, bir gece yağmurla gelinip bir bahar sabahıyla kalınabilirdi — ama nikâh başkaydı. Bir mühürdü, ve mühür geri dönmezdi. (Söz geri alınır, yemin bozulur; ama bir mühür basıldığında mürekkep kâğıda değil, zamana işler. Bir kez 'sonsuza dek' diyene sonsuzluk geri verilmez; o yüzden bazıları, sonsuzluğu hiç almamayı seçer.)

Tam o an, yakasının altında, babaannenin broşu tenine değdi. Asırlık o gümüş, unutmayanın yükünü ona bir kez daha hatırlattı.

Yağmur, Fuat'a baktı. Uzun, uzun baktı; tıpkı o ilk gün, bir mavi piramidin altında baktığı gibi. Gözlerinde yaş vardı, ama bir de Fuat'ın daha önce hiç görmediği bir şey: bir kararlılık. Ve konuştu. Yalnızca birkaç kelime, ağzından güçlükle dökülen: bunu yapamam, hoşça kal.

Sonra ayağa kalktı. Ve koştu. Tıpkı yıllar önce lunaparkta ona doğru koştuğu gibi; ama bu kez ondan uzağa. Aynı koşu, ters yönde. Aynı bedenin, bir ömür arayla verdiği iki zıt cevap. (Bir beden hem koşup gelebilir hem koşup gidebilir aynı insana; ve ikisinde de haklıdır. İşte bu yüzden hiç tam anlayamayız sevdiğimizi.)

Fuat olduğu yerde kaldı. Bağırmadı, peşinden koşmadı. Çünkü o, hayatı boyunca hep kaybetmişti; ve kaybetmenin sesini öğrenmişti. Bir el omzuna dokundu — Taner'in eli. Ama bu kez söyleyecek bir söz yoktu.

Yağmur'un bu kararı, sevmediğinden değildi; belki de tam tersine, sevdiği içindi. Bunu kimseye açıklamadı, açıklayamazdı da; belki kendisi bile tam bilmiyordu. Belki yanılıyordu, belki haklıydı. Ama artık kimse bilemeyecekti. Çünkü bazı kapılar, bir kez kapandığında, ardında doğruyu da yanlışı da bırakır.

.

Fuat eve tek başına döndü.

Bahçe aynı bahçeydi; gökyüzü aynı yıldızlarla doluydu, birkaç gece önce bir söz verdiği o gökyüzü. Ama altında yalnız bir kişi vardı. İçeride masanın üstünde, takılmamış bir yüzük duruyordu; parmağa geçirilmemiş, kapanmamış bir çember. Yıllar önce çekmecesindeki o kaşeyi nasıl eline alıp avucunda tartmışsa, şimdi o yüzüğü öyle tarttı. Bir mühür daha; basılamadan kurumuş. Söz verilmiş ama mühürlenememiş bir yarın. (En ağır yükler, hiç taşınamamış olanlardır; insan kaybettiğine ağlar da bir gün susar, kaybedemediğine ömrünce ağlar.)

Yağmur, kısa bir süre sonra, oğluyla birlikte uzak bir ülkeye taşındı. Bir daha dönmemek üzere. Şehri, o bahçeyi, hepsini geride bıraktı. O da, kendi payına düşen kadarıyla, koca bir ömrü geride bırakıyordu. Geride bıraktığı onca şeyin içinde, yanına aldığı tek şey yakasındaki o gümüş broştu; bir ailenin ona kalan parçası, yıllarca bir çekmecede, sonra bir yakada nöbet tutmuş o iğne. Bir ömrü bırakabilirdi; ama onu değil. Unutmayan biri, sevdiğinin kanından bir parçayı da hep yanında taşırdı.

İki insan, bir ömür boyu birbirine doğru ve birbirinden uzağa akıp durmuş, sonunda her biri kendi sessizliğinde kaybolmuştu. (Belki bütün büyük aşklar böyledir: kavuşmak için değil, birbirine doğru sonsuzca akmak için kurulmuş. Vardıkları an biterler çünkü.)

Ve böylece hikâye, başladığı yere değilse de başladığı karanlığa döndü. Perdeler yeniden çekildi; bir saat daha durdu, kimse kurmadı. Yağmur'un yıldızı, kızıla kaya kaya, yeniden görünmez olmuştu. Fuat eve kapandı; dünyayı bir kez daha dışarıda bıraktı.

Ama bu kez bir şey farklıydı.

Yıllar önce, ilk kaybettiğinde, kendini bir bataklığa atmıştı; içkiye, kumara, başkalarına zarar vermeye. O gece — o bozulan düğünün gecesi — eski yol onu bir kez daha çağırdı, ve Fuat bir geceliğine o çağrıya uydu. İçti. Düşünmemek için, duymamak için, olmamak için içti. Şişeler devrildi, saat silindi; bir yerde bedeni pes etti, kendinden geçti.

Ertesi gün, akşama doğru uyandı. Ağzında kül tadı, göğsünde o eski kurşun şehir. Aynanın üstündeki o notu hatırladı: perdeleri arala. Tam yapamadı belki; ama perdenin kıyısından sızan son gün ışığına uzun uzun baktı. Ve orada, o yıkıntının ortasında bir karar verdi. Bataklığa geri dönmeyecekti; bu kez, ömründe en iyi yaptığı tek şeyi yapacaktı.

Yazacaktı.

Masasının başına oturdu. Yağmur'la geçen bütün o yılları, o ilk mavi piramitten o son bahar gününe kadar her şeyi kelimelere dökecekti. Ama kelimeler gelmedi. Bir cümle kurdu; sahte geldi, sildi. Yeniden başladı; bu kez fazla süslü geldi, onu da sildi. Koca bir ömrü anlatacak kitaba bir ad bile bulamıyordu; bir başlık yazıyor, üstünü çiziyordu. Saatler geçti; gece yarısını çoktan geçmiş, sabaha daha çok olan o ölü saat gelmişti. Kâğıtta tek bir kelime yoktu. Sanki yeteneği de Yağmur'la birlikte çıkıp gitmişti; sanki onca yıl içinden taşan o kaynak, tam söyleyecek en çok şeyi varken kurumuştu. (İnsan en büyük acısını hemen yazamaz; çünkü acı tazeyken dil değil, yaradır. Kelime, kanın durmasını bekler.)

Defteri açık bıraktı, kalktı, balkona çıktı.

Bahçe aşağıda karanlıktı; yine de yenidünya ağacı seçiliyordu, koyu bir karaltı halinde — sanki gece bile onu silmeye kıyamamış gibi. Çok uzakta şehrin ışıkları, sönmek üzere bir kor gibi titreşiyordu. Yukarıda feza açılmıştı: bulutsuz, dipsiz. Yıllar önce Yağmur ona burayı öğretmişti — yıldızların ışığını, uzaklığını, renklerinin kayışını. Bir yıldız uzaklaşınca kızıla kayarmış, yaklaşınca maviye. Fuat hayatı boyunca hep uzaklaşan taraf olmuştu; rengi yıllardır kızıldı.

Korkuluğa yaslandı, bir sigara yaktı. Aklında hâlâ aynı soru dönüp duruyordu: yazacağı kitabın adı ne olmalıydı? Ve tam o an, aramadığı, zorlamadığı bir ses fısıldadı içinden; koca bir ömrün tek bir nefese sığan adı: Kalan Kadarıyla.

Çünkü hep öyle yaşamıştı. Kalan kadarıyla sevmiş, kalan kadarıyla ummuş, kalan kadarıyla var olmuştu. Ama bu bir yenilgi değildi; eline geçen küçücük şeye bütün gücüyle sarılan birinin inadıydı. Bütünü hiç tutamadı belki; ama kalanı, son kırıntısına dek sevdi.

Bu kitabı kimin için yazacağını biliyordu. Bir gün biri okuyacaktı bu satırları; adını bilmeden, yüzünü görmeden, o kıvırcık saçları hiç tanımadan. Belki çok uzakta, başka bir gökyüzünün altında, hiçbir şeyi unutmayan o kadın da bir gün eline alır, her satırın altındaki sessizliği de okurdu. Okur muydu, ne hissederdi, pişman mı olurdu yoksa haklı mı çıkardı — Fuat bunların hiçbirini bilemezdi. Kim bilir.

Son bir nefes çekti sigarasından, dumanı yavaşça fezaya bıraktı. Duman yükseldi, inceldi, bir an yıldızların arasında asılı kaldı, sonra hiç olmadı.

Yıllar önce bir kırda görür gibi olduğu o çiçeği düşündü; bir çocuğun son sürat koşturup üflemesini bekleyen, öyle savunmasız,

öyle sonunu bile bile. Rüzgâr esmişti işte, en sert estiği sonbaharda. Ve şimdi, korkuluğun başında, o çiçek Fuat'tı. Göğsünün üstünde yıllardır taşıdığı kurşun ağırlık sanki yukarı doğru çözülüyordu; hafifliyordu, bir tüy, bir tohum kadar. Önünde artık ne perde vardı ne duvar ne bir sınır — yalnızca feza, alabildiğine açık.

Ve renk yine tersine döndü. Ondan uzaklaşan ne varsa şimdi ona doğru geliyordu; kızıl yeniden maviye kayıyordu. Uzaklaşmak yaklaşmaya, düşmek yükselmeye karışıyordu. Bıraktı kendini o maviye — bir karahindibanın son tohumu gibi savruldu; ve feza, kaybı bilmeyen o sonsuz boşluk, onu sessizce içine aldı. Parçalanırken bile bir kaldı. Ne güzel var olmuştu, ne güzel…

Sabah olduğunda balkonda, açık duran o defterden başka bir şey yoktu; rüzgâr son sayfasını usulca çeviriyordu. Sayfalar dolu muydu, boş muydu — rüzgârdan başka bilen olmadı. Sigara, filtresine dek yanıp sönmüştü; korkuluk gecenin serinliğini hâlâ üstünde taşıyordu. Geriye ne kaldığını kimse tam söyleyemedi. Belki bir adam, sonunda kalan kadarıyla yetinmeyi öğrenmişti; belki de çoktan oralarda değildi artık, fezaya karışmıştı. Kim bilir.

Geriye yalnızca bu kelimeler kaldı. Tıpkı bir karahindibanın tohumları gibi, kimin bahçesine düştülerse orada yeniden açıyorlar. Bu hikâyenin bittiği yerde bir rüzgâr esmeye başlıyor; ve o rüzgârın getirdiği tohumları, belki şu an, sen taşıyorsun.

Hâlâ güzeldiler, ilk günkü gibi. Ve zarif; yok olurken bile.